

KGST épület-gépészeti szimpozion

Az Építők Szakszervezetének székházában kedden megkezdődött a KGST építészeti állandó bizottságának épületgépészeti szimpozionja. A háromnapos tanácskozáson a lengyel, a magyar és a szovjet delegációk vitaindító előadásai alapján a lakások korszerű felszereltségéhez igazodó fejlett előregyártási és szerelési módszerek problémáit vitatják meg. Egyebek között a korszerű lakás beépített bútorának tartozékaként javasolják a hűtőszekrényt is.

Tudományos tanácskozás az Alföld régészetéről

A József Attila Tudományegyetem Okortörténeti és Régészeti Intézete, valamint a Móra Ferenc Múzeum rendezésében tegnap, kedden reggel 9 órakor tudományos ülésszak kezdődött a Magyar Tudományos Akadémia szegedi bizottságának székházában. Az ötödik alkalommal összehívott tanácskozás mintegy 60 részvevőjét dr. Bálint Alajos, a Móra Ferenc Múzeum igazgatója köszöntötte. Jelen volt a tudományos ülésszak megnyitóját dr. Szalay László, a József Attila Tudományegyetem rektorhelyettese és dr. Korek József, a budapesti Nemzeti Múzeum főigazgatóhelyettese is.

Az Alföld régészetével foglalkozó tanácskozáson a hazai kutatók mellett külföldi vendégek is tartanak előadásokat: Valentin Weber drezdai, Jan Lichardus nyitrai, Eugen Comsa bukaresti, Andrzej Kempisti varsói, Edward Balaguri, ungvári és Nagy Sándor újvidéki régész jelentkezett többek között szólásra. A háromnapos tudományos ülésszakon több mint harminc előadás hangzik el; a referátumokat minden nap vita követi. A beszámolókat szövegét az egyetemi actában teszik majd közzé. A tervek szerint a régészeti tudományos ülésszakot a jövőben két évente rendezik meg.

Felveszik? Nem veszik fel?

Már javában csapdosnak a hullámok. Már javában úzik, kergetik, biztatják mind nagyobb dörrenésekre, csattanásokra egymást.

A közhangulat hullámairól van szó, a most érettségiző középiskolások szüleinek családjának közhangulat-hullámairól, s persze, az érettségizőkről is, akiket — hogy a víz-hasonlatnál maradjunk — nemegyszer maguk alá is temetik a megbolrosodott habok.

Most érettségiző negyedikeseikkel ülnek egy asztalnál, ök mondják:

— Anyú naponta sír — így az egyik —, hogy mi lesz, ha mégsem vesznek fel. Ovadás korom óta orvosnak szán, csak így tudja elképzelni az életet...

— Apa meg veszekszik-káromkodik — így a másik —, azt mondja, az nem rám tartozik, hogy mi lesz belőlem. Amíg az ő kenyerét eszem, ő parancsol!

A gyerekek szomorúak, sápadtak. Arcukon ott a sok éjszakázás minden nyoma: mélyen gyűrűző karikák a szem alatt, éles vonások a lefogott arcon.

— Az a baj, hogy egyáltalán nem tudok anyuékkal szót érteni — folytatja a harmadik —, még azt sem mondták meg, hogy minek szántak. Az osztályfőnökömtől tudtam meg, hogy a gyógyszerész karra fogok jelentkezni, pedig, istenbizonny, semmi, de semmi kedvem ehhez a pályához...

A gyerekek hallgatnak. Ha valaki, hát akkor ök nagyon jól tudják, hogy milyen kínokkal jár ez a gyermek, szülői szó-nem-értés.

Azt viszont az iskolai KISZ-titkárok tudják nagyon jól, hogy „statisztikusan” hova vezetett a diákokba sújkolt diplomaimádat. A napokban megtartott diákparlament szünetében beszélgettünk erről.

Révész Márta, Tömörkény Gimnázium: — Nálunk főképp orvosnak jelentkeznek sokan; még olyan diákok is van, aki a zene-tagozatra járt, biológiát sem igen tanult, mégis orvos akar lenni. A IV/A-ból szinte mindenki pályázik valahova...

Horváth Rózsa, Mérey utcai Közgazdasági Technikum: — Orvosnak, matematika-fizika szakos, orosz szakos tanárnak, sőt, még tanítónak is jelentkeznek tőlünk. Közgazdasági egyetemre viszont a mi osztályunkból csupán egy diák akar menni.

Jung József, Radnóti Gimnázium: — Még több a jelentkező, mint tavaly, pedig ezt a tanulmányi eredmény egyáltalán nem indokolja. A IV/A 6 tanulójaiból mindössze 1 nem készül sem egyetemre, sem főiskolára...

Elgondolkodató híradások. Tisztán föltetszenek bennük a hangulat-hullámok örvényt kavarázó szülöhelyei.

S hogy mégis, mivel magyarázható a továbbtanulási viharok ez a szinte minden eddiginél erősebb kitörése?

— Most mutatkozik meg igazán, hogy milyen gyenge a középiskolákban a pályaválasztási tevékenység — mondja dr. Mészáros Rezső, a városi KISZ-bizottság iskolai osztályának vezetője. —

Hiába vannak a különféle kiadványok, tájékoztatók, a diákokkal, s főképp a szülőikkel mégsem értetik meg eléggé, hogy mennyire korlátozottak a lehetőségek, hogy a felvételi keretszámok inkább csökkentek mint nőttek. Es baj van a következetességgel, a folyamatossággal is! A középiskolásokkal nem érettségi előtt kell megértetni, hogy nem mindenki tanulhat tovább, hanem már elsős koruktól úgy kell nevelni őket. Nem álomkergetés, hanem a lehetőségek realis mérlegelése kell!

Ötvenöt ezren érettségiznek az idén Magyarországon, közülük 1400-an Szegeden. Egyetemre, főiskolára, felsőfokú technikumba jó, ha minden harmadik-negyedik kerül. A többieket, ha nem vigyáznak, könnyen elnyelhetik a talán jót akarva, de korántsem jól gondolkozva felkeltett, veszedelmesen kavargó hangulathullámok...

Akác László

A gépzajból a fehér csöndbe

A gép barát. A gép ellenség.

Kezessé, kötelességtudóvá teszi a gondosság, elővigyázatosság, a felelőtlenség, hanyagság, közömbösség veszedelmessé változtatja. Ugráskész fenevadat csinál belőle.

A gumigyári kalandernél az utóbbi történt 1968. április 9-én 16 óra 45 perckor.

1

I. sz. Sebészeti Klinika. Fehér csönd. Siető nővérek. Zagya Albert a körtermi ágyon ül. Amikor felém indul, a köpeny, a pizzamakabát lefityeg a válláról; jobb alsókarján vastag gipsz, a felsőn duzzadó kötés.

„Zagya Albert sérült, mint kalandar-segítő a VEB kalandar beeresztőjénél dolgozott. A szélhulladék gumit akarta eltávolítani és a beeresztő tengely biztosító gyűrűjén lévő lálló szárnyas csavar a nadrágszíjába akadt. Kétszer átfordította. Jobb alsó karján darabos törést, a jobb felső karizmon roncsolásos sérülést szenvedett.” Így írja le a balesetet a jegyzőkönyv.

A folyosón beszélgetünk. Alig 32 esztendő, gondórházú fiatalember. Megtörtnek tűnik az arca; egy héttel ezelőtt még az is sebes volt.

Allva magyarul, mutogat a begipszelt és az ép karjával. Ezekben a mozdulatokban lejátszódik maga a baleset is: másodpercenként 28 méteres sebességgel forog a henger, fut rajta a préselődő szövet. Zagya Albert a kalandar-állvány baloldalán áll, aztán, mivel a hulladék-gumi gyűrődik a jobb oldalon, odasiet, hogy eltávolítsa. Jobbjával az állványhoz támaszkodik, balkezét az összehúzócsomódott anyagért nyújtja.

— Elközben a biztosító gyűrű szárnyas csavarja a derékszíjamba akadt. Átfordított, kétszer is. A leállító gombot nem értem el, lefele forgatott a csavar.

Végzetes következményekkel is járhatott volna a szerencsétlenség. A két haskelepszérű átfordulás során ösztönszerűen összehúzódtott. Így aztán a másik henger nem roncsolhatott nemesebb részeket. Ugyis mondhatnánk, megúsza „ennyivel”; ha ez az ennyi nem volna nagyon is sok, s ha nem lett volna teljességgel elkerülhető.

Jankovics János vette észre, ugrott oda és állította meg a gépet. Kiszabadították az eszmétlen embert. Aztán mentő, klinika. Fájdalom a testben, szörnyű élmény utóhatása a lélekben. A család megdöbbenése.

Es hogyan reagáltak az üzemi? Magony Mihály műszakvezető a baleset után engedélyt kért Szakáll Fe-

renc diszpécserőtől a gép megindításához, amit az gép is adott.

2

— Hogyan? — Kaphatja fel fejét a leglaikusabb is erre a szóra. — Hisz azon a gépen baleset történt, s akkor a hiba megállapítása, azonnali megszüntetése lett volna a legfontosabb!

Kiss László, az SZMT munkavédelmi főfelügyelője április 10-én reggel megkérdezte Szakáll Ferencet; utána nézett-e, tudta-e egyáltalán, mi okozta a szerencsétlenséget?

— Nem. — volt a válasz. — Ha nem tudta, hogy merre újra megindítani a gépet?

Ez a nagyfokú felelőtlenség fényt vet arra a szemléletre, ami az ilyen és hasonló balesetek melegágya ebben a szegedi üzemben. Az a bizonyos szárnyas csavar jó egy éve forgott a kalandarban. Mint Zagya Albert említette, egy másik kalandargépen is megtörtént már, hogy az ugyanilyen „szárnyas anyá” elkapta egy fiatal munkás ingét. Vajon annak az ingnek a szakadása nem volt elég észrevehető ahhoz, hogy nyomban átvizsgálták volna mind a négy ilyen berendezést? Embert izomnak is kellett zúzódnia, csontnak is kellett törnie, hogy valaki észrevegye a veszélyes alkatrészt? Hát csak egy ilyen szerencsétlenség után figyelnek föl a hibára? — vetődik föl az emberben a kérdés. S még ezt is beárnyékolja a jogos kétkedés: de hiszen még így sem, hiszen még a baleset után is munkára fogták a bajt okozó gépet!

3

A munkavédelmi főfelügyelő: Mintha eluralkodott volna egy nagyon helytelen szemlélet az OGV szegedi gyárában. Az tudnillik, hogy ez az üzem veszélyes üzem, s egy ilyen veszélyes üzemben balesetek előfordulása szinte elkerülhetetlen. Holott a legutóbbi eset is rációfor erre a megállapításra; ez is csak a felelőtlenség, a közömbösség miatt következett be.

„A kihallgatási jegyzőkönyvek alapján egyértelműen megállapítani nem lehetett, hogy a szárnyas csavar mikor és kinek az intézkedésére került a balesetet okozó helyre. A bizottság az alábbiak felelősségét állapította meg: Domonkos András, Magony Mihály és Kalmár Antal szakmányvezetők, Vajda Gyula csoportvezető, Bodó Ferenc üzem-mérnök. Nekik beosztásukból kifolyólag feladatuk volt a biztonságos üzemeltetés ellenőrzése. Megállá-

pítható, hogy a kalandar hosszabb ideje a balesetet okozó szabálytalan szárnyas csavarral üzemelt, s nevezetesen ezt nem észlelték, s így közvetve hozzájárultak a baleset bekövetkezéséhez.”

A vétkesek prémium-elvonásban részesülnek. Április havi prémium 25 százaléka, 30 százaléka, negyedévi prémium 20 százaléka... olvassom. Igen, pénzbüntetés. A vállalat pedig fizetni fog a sérültnek, az SZTK-nak. Ahogyan a közelmúltban bíróság által megítélt 200 ezer forintot is kifizette egy régebbi égéses baleset miatt.

Csak hogy a törődés, gondoskodás mindezt megelőzhette volna. Nincs előbbrevaló kötelesség, mint a legmesszebbmenőkig óvni a munkások testi épségét, biztonságát; igazodni a baleseti óvrendszabályok betűjéhez és szelleméhez!

Simai Mihály

Korszerűsítik a fürdőt

Hétvégi házak — Új kabinsorok — Virágosítás

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése a szolgáltató vállalatok életében is változást hozott, s ez a változás a Fürdők és Hőforrások Vállalat munkáját is meghatározza. Emellett természetesen számításba kell venni azt az évről évre erőteljesebben jelentkező vendégforgalmat is, mellyel a városban számolni kell: 1967-ben az úszóházakra, a partfürdőre, a tisztáti fürdőbe, az üdülő hajóra és a versenyuszodába egymilliónál többen látogattak el. Ez teszi szükségessé, hogy a lehetőségeket a vállalat jobban kihasználja, s a szolgáltatási igényeket magasabb színvonalon elégítse ki. Erre a megállapításra jutott a Szeged m. j. városi tanács végrehajtó bizottságának tegnapi ülése is, mely a fürdő vállalat beszámolóját tárgyalta meg az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésével összefüggésben, elemezte a tapasztalatokat és a nyári idényre való felkészülést.

A szolgáltatások minőségét javítja a vállalatnál például a hétvégi házak kiépítése a partfürdőn, melyeket bérbeadnak a különböző intézményeknek. Gyarapítják a kölcsönbe vehető eszközök számát is, tervezik a csomagmegőrzés biztosítását, a csónakok kölcsönzését is. Kombinált berleteket adnak ki, melyek a partfürdőbe és a versenyuszodába, illetve az úszóházakra lesznek érvelnyesek, s ezzel az intézkedéssel régi, jogos követelést teljesítenek.

Ahhoz, hogy Szeged még

inkább fürdőváros legyen, további átalakítások szükségesek a partfürdő területén, bővítések az úszóházakon, s ha a fedettuszoda felépül, akkor a jelenlegi versenyuszoda helyén gyógyfürdő működik majd. Az újszegedi strandon 1969-ben az étkelés már nem lesz gond, hiszen kabin-bisztrót építenek, ahol uzsonnázni és ebédelni is lehet. Az idén újabb kabinsorok épültek és épülnek még, melyek vasbeton lábakon állnak, s a legmaga-

sabb árvízszint fölé emelkednek. Már az idei strandolókát három tekepálya, s 200 négyzetméterrel nagyobb, parkosított virágos terület fogadja majd. A strand képeinek megváltozása a vállalat építő brigádjának érdeme. A Fürdő és Hőforrások Vállalat 1970-ig a strand egész területét átépíti, de ahhoz, hogy a jelentkező igényeket kielégítse, a továbbiakban is mind nagyobb anyagi előzet kell.

A fagy okozta szőlőkárok pótlása

Sok szó esik ezekben a napokban a hó eleji mezőgazdasági fagykárokról. A közvélemény legnagyobb része a szőlőt „siratja”. Minden okuk megvan rá: nem végleges becslés szerint az áprilisi fagykárok hozzávetőleg 20 százalékos termésvesztést okoztak a hazai szőlőkben — ha a szakemberek tétlenül néznek a pusztulást.

A MEM illetékesei elmondották: a pusztá számok ezáltal nem jelentik azt, hogy már elege le kell mondanunk egy igazán kiadós szüret lehetőségéről. A mező-

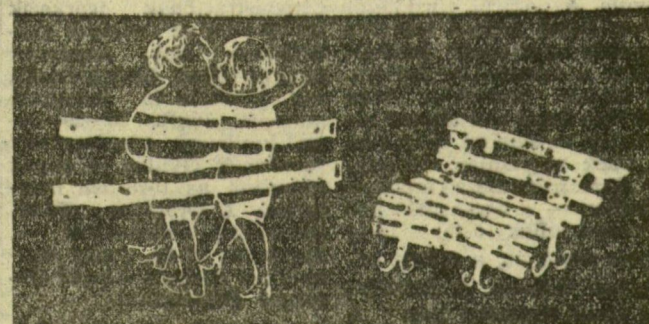
A művelődésügyi miniszter rendelkezése értelmében az almenyek pedagógusállásait az 5-ös és középfokú oktatási intéz-

idén már az egész országban pályázat útján töltik be. A pályázatokat a Köznevelésügyi minisztérium április első felében tették közzé, s számuk megközelíti a három és fél ezret.

A végzők száma 3140. A pályázatok benyújtásának határideje április 24-én jár le. A tanulmányi osztályoknak a végző hallgatók, illetőleg a munkáltató szerveknek a munkaviszonyban álló pedagógusok pályázatával kapcsolatos tennivalókat legkésőbb hat napon belül, azaz április 30-ig kell elvégezniük.

A miniszteri rendelkezés szerint a pályázót, továbbá a munkáltatót a pályázat elfogadásáról vagy elutasításáról 10 napon belül, tehát legkésőbb május 10-ig írásban értesítik. A pályázat kedvező elbírálásáról szóló értesítés kézhezvételét követő nyolc napon belül a pályázónak írásban nyilatkoznia kell az állás elfogadásáról. A nyilatkozat elmulasztása esetén a pályázatot visszavontnak tekintik. (MTI)

Vonalak

Több ezer pedagógusállásra hirdettek pályázatot

Köszönetnyilvánítás

A Hazafias Népront IV. kongresszusához sok üdvözlés érkezett üzemelettől, vállalatoktól, termelőszövetkezetektől, hivataloktól, intézményektől, szervektől és magánosoktól. Jölesett köszöntésük, értékes javaslatokat pedig tolmácsoltuk a tanácskozáson. Fogadják érték köszönetünket.

A Hazafias Népront országos titkársága